

Особливості розслідування сексуальних вбивств

Кудренко С.В., курсант 318 навчальної групи ННІ № 1 НАВС

Наук керівник: доцент кафедри криміналістика та судова медицини кандидат юридичних наук
Атаманчук В. М.

Тема сексуальних вбивств є такою ж давньою, як сама людська історія, однак ніколи вона не стояла так гостро, як стоїть сьогодні, ще ніколи людське життя не потребувало такого захисту, як потребує сьогодні.

За останні роки простежується тенденція зростання сексуальних убивств. За вказаний період часу розкриваність вбивств, скоєних на сексуальному ґрунті склала близько 73% від усіх нерозкритих вбивств.

Проте, не дивлячись на значне зростання протягом останніх років кількості вчинених сексуальних убивств та їх особливу суспільну небезпеку, вченими та практиками не розроблені ефективні рекомендації з розкриття та розслідування зазначених злочинів.

Окремі аспекти проблеми розкриття та розслідування сексуальних убивств досліджувалися Ю.В. Александровим, Ю.М. Антоняном, Ю.П. Аленіним, С.А. Афанасьєвим, Б.Л. Пульманом, Ю.П. Дубягіним, С.В. Кузьмінім, В.В. Новіком, Е.П. Побегайлом, Д.П. Рассейкіним, Ю.М. Самойловим, Ю.С. Сапожніковим та іншими. Ці автори внесли певний вклад в теорію науки криміналістики і практику розкриття та розслідування сексуальних убивств.

Сексуальні вбивства - група вбивств, безпосередньо пов'язаних із задоволенням сексуального потягу і мають схожі криміналістично значущі ознаки. З кримінально-правової і криміналістичної точки зору - це сукупність злочинів на міжвидовому рівні, тому що в цю сукупність входять вбивства, пов'язані зі зґвалтуванням, розбещенням малолітніх, задоволенням статевих потреб у збоченій формі. Виходячи з цього, в криміналістичне поняття сексуального вбивства вкладається одне з положень кримінально-правового визначення вбивства.

Отже, можна зробити висновок, що сексуальні вбивства не є "випадковими". Їх вчинення підготовлене логікою психосексуальних відносин злочинця. В коло пошуку сексуального злочинця можуть входити і люди з високим соціальним статусом. Виявлення такого "нетипового" злочинця ускладнюється тим, що часто вони є соціально благополучними людьми, що вміло маскують свою кримінальну поведінку. Серед жертв злочинців, котрі були звинуваченні у вчиненні сексуальних вбивств, переважає частка осіб жіночої статі.

На специфіку кримінального почерку та динаміку його формування мають вплив як особистісні особливості злочинця, так і обставини вчинення злочину та поведінки жертви при цьому. Для висунення версій слідчому необхідно проаналізувати наявні фактичні відомості про вчинене сексуальне вбивство та зробити умовиводи. Підвищенню результативності розслідування справ про сексуальні вбивства може посприяти створення слідчо-оперативних груп, на які було б покладено розслідування сексуальних вбивств.

Тільки після збору відомостей про особу потерпілої (спосіб життя, коло знайомств, схильність до вживання спиртних напоїв, місця постійного перебування тощо) є можливим висунути правильну обґрунтовану версію про місце й час знайомства злочинця з жертвою, а також встановити приводи для такого знайомства. Основною інформацією бази розкриття та розслідування вказаних злочинів є місце події. Серед джерел інформації, яку слідство отримує під час розслідування – висновки судово-медичної експертизи.

Результативність розслідування сексуальних вбивств, пов'язана зі створенням відповідної криміналістичної методики розслідування злочинів зазначеної категорії, залученням до розслідування спеціалістів-психологів та створенням спеціальних слідчо-оперативних груп, на які повинно бути покладено розслідування справ вказаної категорії.